

MALTA

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tal-25 ta' April, 2014

Citazzjoni Numru. 163/2005

A B

-vs-

C B

Il-Qorti,

Rat iċ-ċitazzjoni preżentata mill-attriċi A B fid-19 ta' Mejju 2005 li biha ppremettiet:

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-istanti u C B żżewġu fl-10 t'Ottubru 1992, u dan kif jirriżulta skont ċertifikat taż-żwieġ anness u mmarkat Dok A;

Illi l-ħajja konjugali bejn il-kontendenti m'għadhiex iżjed possibbli u ż-żwieġ tagħhom tkisser irrimedjabbilment, u dan minħabba moħqrija, eċċessi, sevizzi, theddid, inġurji gravi u adulterju da parti tal-konvenut, u wkoll minħabba differenzi irrikonċiljabbli bejniethom;

Illi minn dan iż-żwieġ twieldet tifla bl-isem ta' D, u li din għadha minorreni ta' tlettax-il (13) sena;

Illi l-attrici tixtieq li tissepara *ad mensa et thoro* minn mal-konvenut żewġha u konsegwentement iseħħ ukoll ix-xoljiment u d-diviżjoni tal-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejniethom.

Illi l-istanti talbet u ottjeniet mill-Qorti Ċivili (Sezzjoni Familja) l-awtorizzazzjoni sabiex tipproċedi għas-separazzjoni personali fil-konfront ta' żewġha, u dan skond digriet numru ___/___ (*omissis*), kopja ta' liema tinsab hawn annessa u mmarkata Dok B;

Jgħid għalhekk il-konvenut l-għaliex m'għandhiex din l-Onorabbli Qorti għar-raġunijiet premessi:

1. Tippronunzja l-firda personali bejn il-kontendenti minħabba ħtijiet ta' moħqrija, eċċessi, sevizzi, theddid, inġurji gravi u adulterju da parti tal-konvenut jew xi waħda minnhom, u wkoll minħabba differenzi irrikonċiljabbli bejniethom.

Kopja Informali ta' Sentenza

2. Tafda l-kura u l-kustodja tal-minuri D lill-istanti salv id-dritt ta' aċċess lill-konvenut.
3. Takkorda lill-istanti manteniment xieraq għaliha u għal bintha minuri D skont il-ligi.
4. Tittermina, tillikwida u xxolji l-komunjoni tal-akkwisti eżistenti bejn il-konjugi B u taqsam u tassenja l-istess komunjoni bejn il-partijiet okkorrendo bin-nomina ta' perit sabiex ifassal pjan ta' qasma, Nutar biex jippubblika l-att pubbliku, u kuraturi biex jidhru għall-eventwali kontumaci.
5. Tapplika kontra żewġha l-konvenut interament jew in parti s-sanzjonijiet stipulati fl-artikolu 48 u / jew 51 sa 55 tal-Kodiċi Ċivili (kapitolu 16 tal-Liġijiet ta' Malta) u dana bħala konsegwenza tal-ħtijiet tal-konvenut fit-tkissir ta' dan iż-żwieġ.

Bl-ispejjeż kontra l-konvenut li minn issa hu ngunt biex jidher għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-attriċi u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota tal-eċċezzjonijiet tal-konvenut, preżentata fis-7 ta' Lulju 2005, li permezz tagħha eċċepixxa:

Illi filwaqt illi l-esponenti qed jaqbel illi għandha tiġi pronunzjata s-separazzjoni personali bejn il-partijiet kontendenti, dan għandu jkun għal raġunijiet imputtabli lill-attriċi, u dan kif ser jirrizulta waqt it-trattazzjoni tal-kawża;

Illi t-tieni talaba tal-attriċi għandha tiġi respinta bl-ispejjeż kontra l-istess attriċi, *stante* illi l-esponenti ma jaqbilx illi l-kura u l-kustodja tal-minuri D għandha tiġi fdata esklussivament lill-attriċi,

u dan tenut kont tal-fatt illi l-minuri għandha (12) tnax-il sena, u wriet ix-xewqa tagħha illi tgħix mal-esponenti u mhux mal-omm. Illi għalhekk il-kura u l-kustodja għandha tibqa' kongunta;

Illi jsegwi għalhekk illi kull parti tkun responsabbli li tipprovdi għall-ħtijiet tat-tifla meta l-minuri tkun fil-kustodja ta' dik il-parti. Illi għalhekk l-eċċipjenti m'għandux jiġi ordnat jivversa manteniment lill-attriċi għall-minuri; u lanqas għandu jiġi kkundannat jivversa manteniment għall-attriċi *stante* illi hija kapaci taħdem u tkun finanzjarjament indipendenti. Illi *oltre* dan, l-esponenti preżentament jinsab mingħajr impieg.

Illi l-eċċipjenti qed jaqbel illi l-komunjoni tal-akkwisti għandha tiġi terminata u xolta, u għandha tinqasam f'zewġ porzjonijiet li jiġu assenjat lill-partijiet kontendenti.

Tiċhad il-ħames talba, *stante* illi kienet l-istess attriċi li wasslet sabiex iż-żwieġ bejn il-partijiet tkisser irrimedjabbilment, u da kif ser jirriżulta waqt it-trattazzjoni tal-kawża.

Salv eċċezzjonijiet ulterjuri permessi mill-Ligi.

Rat id-dikjarazzjoni maħlufa tal-konvenuta u l-lista tax-xhieda.

Rat l-affidavits preżentati mill-attriċi;

Rat id-digriet tagħha tat-2 t'April 2008 li permezz tiegħu nnominat lill-Avukat Dottoressa Barbara O'Brien bħala assistant ġudizzjarju; u rat il-verbali tas-seduti mizmuma quddiemha;

Rat id-diversi digrieti oħra tagħha;

Semgħet il-provi l-oħra;

Rat verbal tal-24 ta' Marzu 2014 fejn il-kawża tħalliet għas-sentenza wara li l-Avukat tal-attriċi għamel id-debita trattazzjoni tiegħu;

Ikkunsidrat:

Illi kif ġja' ngħad l-attriċi qed titlob is-separazzjoni mingħand żewġha l-konvenut għas-soliti raġunijiet. Il-partijiet jaqblu li għandhom jisseparaw iżda jwaħħlu f'xulxin għal dan. Filwaqt pero' li l-attriċi pprezentat, *oltre* affidavit voluminuż tagħha, diversi provi, il-konvenut *oltre* n-nota tal-eċċezzjonijiet tiegħu u affidavit fil-bidu tal-proċeduri ma ressaqx provi oħra, għalkemm kellu kull opportunità jagħmel dan.

TORT

Illi kif ġja' ngħad il-partijiet iwaħħlu f'xulxin għat-tifrik taż-żwieġ; l-attriċi fl-affidavit tagħha tgħid li l-konvenut uża vjolenza fuqha, u din il-vjolenza kienet kemm fiżika u kemm psikoloġika. Infatti l-istess attriċi tgħid hekk:

“Ngħid illi jien fl-għerusija ma kontx naf ezatt x'isarraf dan C. Iżda malli żżewwiġna bdejn ninduna bil-mod il-mod il-kwalitajiet ħżiena li kellu żewġi. Fil-bidu tal-ħajja miżżewġa kellna problemi għaliex

C kien idañhal hafna videos pornografici d-dar u jiena ma kontx niehu pjaçir u minhabba f'hekk kienu jinqalgħu hafna argumenti. Dan iż-żmien huwa kien jaħdem u jiena kont noqgħod id-dar niehu ħsieb it-tifla.

C minn dejjem kellu pussess fuqi u ma kienx iħallini noħroġ naħdem u dan anke meta konna għadna għarajjes. Ma kienx iħallini noħroġ ħlief li darbtejn fil-ġimgħa kien iwassalni għand ommi sabiex immur ngħinha u wara kien jerġa' jgħaddi għalija.

Matul il-ħajja miżżewġa tagħna kellna hafna problemi minhabba l-indħil ta' ħutu u l-familja tiegħu. Per eżempju, meta ridna nimlew id-dar matrimonjali kien ried iġib lil oħtu E biex tiġi tagħzel l-għamara hi. Oħtu oħra F kienet dejjem tgħawwih li lili ratni ma' wieħed u dana meta jiena lanqas biss stajt noħroġ mid-dar. Dan il-kliem ma kienitx tiddejjaq tgħidu anke fil-preżenza ta' bintha D. Allura C ikatar kien jagħmel pussess u kontroll fuqi għaliex kien jgħid illi noħroġ minn wara daru.

Barra minn hekk, C kien regolarment jitlaq mid-dar għal tul ta' żmien u kien idum bejn wieħed u ieħor ħmistax-il jum. Ma kontx naf u għadni sal-lum ma nafx fejn kien ikun. L-ewwel darba li għamilha kien meta konna ilna miżżewwġin ftit iżjed minn sena u t-tifla kellha biss erba' xhur. Din kien jagħmilha xi tliet darbiet f'sena u baqa' jagħmilha tul il-ħajja miżżewġa kollha u dana sakemm jien ftaħt il-kawża tas-separazzjoni.

Xi drabi kien iqum kmieni f'xi l-erbgħa ta' fil-għodu u joħroġ mid-dar. Meta kont nistaqsih fejn mar, kien jgħid li mar jara ġlieda tal-klieb. Iktar m'għadda żmien iktar sirt naf kemm għandu vizzji ħżiena. Ngħid li l-ħbieb tiegħu huma kollha mħawdin u ta'

reputazzjoni ħażina. Kien iqatta' ħafna ħin ma dawn il-ħbieb, fid-diversi ħwienet tax-xorb li hemm B'Kara. L-iktar li kien imur kien ġewwa "Sunny Bar".

Meta kien ikun f'dawn il-bars kien jagħmel logħob fuq l-idejn li kien illegali. Iktar tard sirt naf li kien ukoll isellef il-flus bl-imgħax għoli. Minħabba f'dawn l-attivitajiet illegali ħafna drabi kienu jiġu Pulizija tas-CID jagħmlu tfittxija fid-dar tagħna, ħaġa li kont nistmerraha ħafna, li kelli l-Pulizija deħlin u ħerġin ġo dari. Ħafna drabi arrestawh u żammewh id-depot. Insomma nista' ngħid li żewġi magħruf sewwa mill-Pulizija.

Naf ukoll li kellu xi nvolviment fis-serqa tal-pittura mid-dar tal-Imħallef. Jiena kont insir nafhom dawn l-affarijiet għaliex kienu jgħiduli n-nies minn Birkirkara jew kont nismagħhom jitekellmu.

L-agħar incident li fuqu C wehel sentejn u nofs ħabs, kien meta għamel attentat ta' qtil fuq ħija G u l-mara tiegħu H. B'dan ir-reat, C ħassarli r-relazzjonijiet kollha mal-familja tiegħi. Huwa ma ridnix inkellem lil ħija u dan għal ċirka ħames snin sakemm inqata' l-ġuri. Barra minn hekk huwa ma kienx iħalli lit-tifla tiġi miegħi għand ommi u tkellem lil ħuti. Irnexxielu jiżolani minn kulħadd.

Naturalment jekk dana kien vjolenti fis-soċjeta' m'għandniex xi ngħidu kien ukoll vjolenti fid-dar. Matul il-ħajja miżżewġa huwa kien ta' sikwit jiġi lura d-dar wara x-xogħol, ikun mimli rabja u jaqla' argument miegħi u jibda jkisser u jsabbat. Kisser diversi ornamenti, fliken, sigġijiet u kulma jsib taħt idejh. Mhux l-ewwel darba li garahom fid-direzzjoni tiegħi.

Wieħed mill-agħar incidenti li kellna fid-dar kien meta t-tifla kellha biss sena u erba' xhur. Kif tani xebgħa kbira li tant kont ġejt maħsuda u mwegġa' li domt sal-għada wara nofsinhar ma stajt nitkellem. Kien ġie t-tabib u kien rani t-tabib I. Fil-fatt kont mort ġurnata d-dar għand oħtu E għaliex kont fi stat ħazin.

Din l-attitudni li jkisser fid-dar waqfet meta kien bi pledge u jekk kien jinqabad jagħmel reat ieħor kienu jerggħu jarrestawh u jzommuh il-ħabs. Meta kien ikollna nċident vjolenti fid-dar, jien kont nagħmel rapport l-għassa ta' Birkirkara. Dawn ir-rapporti nesibihom f'dawn il-proċeduri.

Kien hemm żmien meta kien mar jaħdem ġewwa bar fil-pjazza ta' Birkirkata u jiena kont qbadtu jieħu konfidenzi żejda mal-mara tas-sid. Kien qed jgħannaqha u malli jiena għaddejt minn ħdejn dan il-bar hija ratni u qaltlu biex jitlaqha. Minkejja li dan sar anke quddiem it-tifla tagħna, huwa baqa' jinnega. Incidenti ma' nisa oħra kien hemm diversi. Darba sibtlu messagġ fuq il-mobile mingħand ċertu wieħed J li kien jgħid "Inti ġej ħalli mmorru n_____ Russa". Meta kont inkun miegħu, ġieli ġew nisa għal fuqu jgħannquh u jbusuh. Jiena ma kontx nafhom iżda hu kien jgħid li jiġu xi ħaġa minnu. Ma nafx jekk dan hux veru.

C kontinwament matul il-ħajja mizzewġa dejjem jgħajjarni bil-kliem ta' "miġnuna" u "q____" u dana għaliex jaf li dawn huma l-iżjed kelmiet li ma noqgħodx għalihom.

Ngħid illi jien s-separazzjoni kont ftaħtha diversi drabi, imma kull darba huwa jwiegħdni li ser jinbidel u ġieli nieżel għarkubbtejh jibki biex ma nitlaqx u jiena kont nemmnu u kont immur lura

għand l-avukat u ngħidlu biex ma jiftaħx proċeduri għaliex ser nagħtih ċans ieħor.

Is-sitwazzjoni Illum (Ottubru 2007) hija li C ħareġ mill-ħabs xi ftit tal-ġimgħat ilu w ma nafx fejn mar jgħix. Huwa ma jridx jaf bija iktar u dan għamlu ċar ħafna fl-ittri li kien jibgħatli mill-ħabs.”

Illi l-attriċi pproduċiet ukoll affidavits tal-ġenituri tagħha konjugi K li jispjegaw fid-dettall l-inċident ta' meta l-konvenut attakka d-dar tagħhom. Da parti tiegħu l-konvenut ippreżenta affidavit, a fol 64, fejn jgħid li ż-żwieġ tfarrak għaliex l-attriċi kellha relazzjoni ma' diversi rġiel matul il-kors taż-żwieġ tagħhom kemm qabel l-inċident li fih huwa *'ex admissis'* spara fuq il-faċċata tad-dar tal-ġenituri tagħha u anke wara.

Illi anke mill-mod kif il-konvenut kkomporta ruħu matul il-kawża, huwa ċar għall-Qorti li huwa jaħti għat-tifrik taż-żwieġ u ċertament l-inċident gravi fejn huwa spara għal fuq id-dar tal-konjugi K kien indikazzjoni tal-karattru vjolenti tiegħu. Huwa ma għab ebda prova sostenn tal-allegazzjonijiet tiegħu fil-konfront tal-attriċi.

Illi għaldaqstant, il-Qorti tħoss li għalkemm il-partijiet spicċaw jgħixu *f''sistema costante di vessazione e di disprezzo, di oltraggio e di umiliazioni che rendono almeno inopportabile l' abitazione e la vita comune'* (**Caterina Agius vs Benedict Agius**: deċiża mill-Prim' Awla fit-13 ta' Ġunju 1967), it-tort prinċipali għat-tifrik taż-żwieġ huwa l-konvenut għaliex huwa bl-ebda mod ma rribatta l-akkużi tal-attriċi għall-inċidenti fejn kien vjolenti u fir-rigward tal-allegazzjonijiet l-oħra. Għalhekk jirriżultaw ampjament l-eċċessi u ngurji gravi da parti tiegħu fil-konfront tal-attriċi.

KURA U KUSTODJA

Illi din il-kwistjoni giet sorvolata għaliex it-tifla msemmija fir-rikors issa hija maggorenni. Kien għalhekk ukoll li l-Qorti ħalliet barra r-riferenza għaliha fl-affidavits u provi oħra ġja' msemmija.

MANTENIMENT

Illi għandu jingħad illi l-Qorti fl-istadju bikri tal-proċeduri tat digriet fejn ordnat il-ħlas tas-somma ta' tletin lira Maltin (Lm30) fil-ġimgħa għall-attriċi, u l-istess ammont għat-tifla, li dak iż-żmien kienet għadha minorenni. Illi jidher pero' li l-konvenut qatt ma ħallas xejn minn dan.

Illi għalhekk, il-Qorti jidhrilha li l-konvenut ma huwa affidabbli xejn f'dan ir-rigward, u kwindi ser tapplika d-dispożizzjonijiet tal-artikolu 54 (5) tal-Kodiċi Ċivili u takkorda lill-attriċi '*lump sum payment*' biex jagħmel tajjeb għall-ħlasijiet kemm passati (ġja' ammontanti għal aktar minn ħamsa u għoxrin elf Ewro (€25,000), kif ukoll għal dawk futuri f'manteniment li jkun dovut lilha. Ma jirriżultawx fatti li jagħtu lok għad-dekadenza tal-manteniment u l-attriċi ma għandhiex meżzi ħlief il-ħlasijiet ta' assistenza soċjali. Il-Qorti, pero' se tieġu kont ukoll tal-fatt li hija se tiġi assenjata l-lokazzjoni tal-fond matrimonjali.

Illi għalhekk, il-Qorti se tordna ħlas ta' ħamsa u tletin elf Ewro (€35,000) *ai termini* tal-imsemmi sub-artikolu.

PROPRJETA'

Beni mmobbli:

Illi ma jirriżultax li l-partijiet jippossjedu beni mmobbli.

Beni mobbli:

Illi l-oġġetti parafernali fil-pussess tal-partijiet għandhom jibqgħu għandhom. Dawn jinkludu wkoll l-oġġetti kollha li mhumiex se jissemmew fil-korp tas-sentenza.

Illi bħala komunjoni tal-akkwisti, il-Qorti taqbel li l-attrici għandha żżomm l-oġġetti fid-dar matrimonjali, filwaqt li l-konvenut iżomm iż-żewġ vetturi msemmija fl-affidavit tiegħu.

Illi jhder li hemm xi kontijiet żgħar fil-banek li allura għandhom jinqasmu bejniethom f'ishma ndaq.

DEJN

Illi ma jirriżultax li l-partijiet għandhom xi dejn.

DEĊIŻJONI

Għaldaqstant il-Qorti tiddeċiedi din il-kawża billi fir-rigward tat-talba attrici:

- 1. Tippronunzja s-separazzjoni bejn il-kontendenti b'tort tal-konvenut, u tawtorizza lill-partijiet jgħixu separatament;**
- 2. Tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tat-tieni talba billi t-tifla tal-kontendenti issa hija magġorenni;**
- 3. Tastjeni milli tiegħu konjizzjoni tat-tielet talba fir-rigward tal-minuri għall-istess raġuni; tordna pero' lill-konvenut**

biex fi żmien tliet xhur mil-lum iħallas lill-attriċi is-somma ta' ħamsa u tletin elf Ewro (€35,000) a saldu tal-manteniment kollu passat u futur *ai termini* tal-Artikolu 54 (5) tal-Kodiċi Ċivili.

4. Tilqa' r-raba' talba b'dan illi:

tassenja lill-attriċi l-oġġetti mobbli preżentament fid-dar matrimonjali, kif ukoll id-drittijiet lokatizji kollha tal-fond _____ (*omissis*) mikri mingħand l-Awtorita' tad-djar, u għal kull buon fini tawtorizzaha tgħix hemmhekk għal għomorha ad esklużjoni tal-konvenut;

tassenja lill-konvenut il-vetturi fil-pussess tiegħu li preżentament huma gja' registrati f'ismu;

u tordna li l-kontijiet kollha bankarji eżistenti f'isem il-partijiet jinqasmu b'mod ugwali bejniethom.

5. Tilqa' l-ħames talba.

L-ispejjeż tal-kawża jithallsu mill-konvenut.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----